Prášily

Kraj: Plzeňský
Okres: Klatovy
Správní obvod: Sušice
GPS souřadnice: 49.105131N, 13.377943E
Nadmořská výška: 880 m n. m.
První pís. zmínka: 1732 (292 let)
Počet obyvatel: 162
PSČ: 342 01
Adresa URL: www.sumavanet.cz/prasily

Historie obce Prášily

Prášily vznikly v polovině 18. století na území Královského hvozdu. Bohaté a do té doby nedotčené lesy budily zájem sklářských podnikatelů jako možný zdroj levného paliva pro sklářské hutě. Část hvozdu v okolí Prášil v roce 1749 koupil od kněžny Mansfeldové skelmistr Lorenz Gattermayer, aby v oblasti založil sklárny, ovšem proti jeho konkurenci se stavěli okolní skláři. Jedné noci dokonce první Gattermayerovu sklárnu totálně zdemolovali. Pod tlakem úřadů však museli škodu neprodleně nahradit, a tak ještě v roce 1750 mohla být huť obnovena.

Za Gattermayera pracovaly v Prášilech dvě sklárny (Hořejší a Dolejší) na výrobu zrcadlového skla s brusírnami a leštírnami. Postupně přibyly další dvě sklárny - Nová Studnice a Zelená Hora. Jak přibývalo lidí, tak v oblasti rostl zájem na zřízení místa pro pravidelné bohoslužby. Proto už v roce 1756 Gattermayer vystavěl v Prášilech soukromou kapli. Protože ale neměla zvon, oznamovali v obci začátek bohoslužby výstřelem z pistole. Ve špatné obchodní situaci po sedmileté válce se Gattermayer zadlužil a musel statek prodat.

Nový majitel hrabě Kinský pronajal zrcadlové sklárny Christianu Ferdinandu Abelemu, který přišel v roce 1778 z Českého lesa. Za Abelů se prášilské podniky rozrůstaly, přibyly další provozy. Abelové vyráběli převážně polotovary pro Kinského zrcadlárny v severočeském Sloupu. Prášily tehdy zažily nejvýznamnější etapu svého rozvoje - ročně v obci vyrobili šedesát až sedmdesát tisíc zrcadel. Produkce šla do Prahy, Norimberka, Vídně, Petrohradu, i do Turecka. V roce 1787 v obci otevřeli školu a o šest let později začali se stavbou kostela.

Konec pro prášilské sklárny znamenala stavba Vchynicko - tetovského plavebního kanálu, realizovaná v letech 1799 až 1801 z podnětu nového majitele statku knížete Josefa Schwarzenberka. Kanál totiž umožnil efektivní prodej dřeva do vnitrozemí, zatímco využívání dřeva jako paliva v hutích se ukázalo jako krajně nehospodárné. Počátkem dvacátých let 19. století prášilské sklárny i jejich doplňkové provozy zanikly. Do opuštěných domků sklářů se nastěhovali dřevorubci a lesní dělníci.

Opuštěné objekty bývalých brusíren teprve v roce 1918 koupil z Tachova pocházející Kašpar Eggerth, aby v nich zřídil papírny. Poslední majitelkou podniku byla až do jeho tragického zániku požárem v květnu 1933 papírnice Marie Eggerthová-Böhmová. V posledních letech existence se papírna proslavila tím, že jako poslední v Čechách vyráběla papír ručně a tradičními způsoby. Ruční papír pro grafiku a akvarely vyhovoval zvláště všestrannému umělci Josefu Váchalovi, který býval od roku 1922 v Prášilech častým hostem. Váchalova družka a žákyně Anna Macková přitom prášilskou papírnu zvěčnila ve svém cyklu velkých barevných dřevorytů. Do historie Prášil se zapsala také kreslířská a řezbářská škola, která pracovala v osmdesátých a devadesátých letech 19. století.

Spojené panství Prášily a Dlouhá Ves náleželo před první světovou válkou Schwarzenberkům a mělo rozlohu 12 443 hektarů. Rozsáhlý lesní statek nakonec přešel do rukou státu v letech 1929 až 1930. Za Schwarzenberků byly Prášily známy také jako centrum společenského a hudebního života horní Šumavy. Živo bývalo zejména v hostinci U tetřeva, kde bylo kasino a k tanci pravidelně vyhrávala dechovka. Hudební archivy zaznamenávají dokonce prášilský valčík a polku.